

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: K/6599

Érkezett: 2008 OKT 21.

írásbeli kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

„*Hogyan pusztulhatott el nemzeti örökségünk Dabason? II.*” címmel a Hárszabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani dr. Hiller István oktatási és kulturális miniszterhez. Kérdésekre a választ írásban kérem!

Tisztelt Miniszter Úr!

2008. szeptember 24-én, K/6358 szám alatt írásbeli kérdést nyújtottam be Miniszter Úrhoz. Válaszát olvasva, úgy tűnik, munkatársai nem tájékoztatták Önt teljes körűen. Engedje meg, hogy kérdésem ismételt megfogalmazása előtt a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Ásatási Bizottságának dabasi kiszállásának (2007. december 17.) jelentéséből néhány idézettel támasszam alá előbbi állításomat.

Az Ásatási Bizottság jelentése a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága (PMMI) által folytatott feltárásról:

„Dabas, Templom-domb, Fertályos földek (azonosító: 54543)

Az ásatási területen ... fogadott bennünket. Mivel a hétvégén hó esett, és éjszakánként kemény fagy van, ezért a felszínt csak részleteiben tekinthettük meg. A feltárás az 5-ös út melletti részen hamarosan befejeződik, és ezek után a dombhat magasabban fekvő részein folytatják csak a munkát, ahol a nyár folyamán a KÖSZ próbaásatás keretében négy kutatóárkot húzott. Ennek során többretegű, elsősorban középkori telepet azonosítottak, de az objektumoknak csak kis részét tárták fel. Ezt a területet tehát most a PMMI-nek újra fel kell tárni, hiszen nemcsak feltáratlan objektumok vannak benne, hanem időközben a felület is láthatatlanná vált. Igen gazdag 13-14. századi falu objektumai kerülnek napvilágra: házak, gödrök, árkok, kutak. A házak többségének felső rétege égést mutat, és a nyesett felszíntől számított mélységük mindössze 30-40 cm, döngölt agyagpadlók és cölöplyukak is kerülnek elő. Ennek ellenére igen gazdag a leletanyag, egész edényeket láttunk a kibontott objektumokban, és igen sok a kislelet: vaseszközök, veretek, szerszámok, átfürt római érem, 14. századi aranypénz, stb. Más korból (bronzkor, szarmata kor) származó objektum eddig nem került elő.

...

A dokumentációt rendben találtuk. A felszíni és metszetrajzokat a helyszínen a technikusok, az összesítő térképeket geodéták készítik. Az ásatáson nem használnak SE lapot, csak objektumleírásokat készítenek, ezek azonban minden adatot tartalmaznak. A leleteket a helyszínen zacskózva, dobozolva, tiszta, rendes, fűtött konténerben találtuk.”

Az Ásatási Bizottság jelentése a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat (KÖSZ) által folytatott feltárásról:

„Dabas, Közép-domb (azonosító: 54544)

Az 5-ös úttól délnyugatra folyik a Tesco építkezése. Az elkészült körforgalomhoz illeszkedve készen állnak a parkolók, és ezektől nyugatra folyik az áruház szerkezeti elemeinek felállítása. Közvetlenül az építkezés nyugati szélén folyik a KÖSZ feltárása, ahol ... fogadott bennünket. Itt is elsősorban a hó eltakarításával foglalkoztak a kubikosok, közöttük sok nő. A „nyesett” felület nagyon egyenetlen, nemcsak a humusz mélységi változásait követi, azon belül is hepehupás. A humuszelhordást egy körmös markoló végezte, mintegy másfél méteres mélységben minden fekete földet kiszedve. A felületen sokkal kevesebb az objektum, mint az országúttól északkeletre lévő lelőhelyen. Bár a feltárás vezetője bizonytalan volt a tekintetben, hogy milyen korszak leleteit találja, a megmutatott leletek között 13-14. századi kerámiát, és feltűnően sok állatcsontot láttunk. Több objektum megítélésében is bizonytalan volt a feltárás vezetője, amire jelentős ráadások, félbehagyott objektumok utaltak. Néhány árok, kisebb-nagyobb gödörök és vermek látszottak a felületen. A rajzolást technikusok végzik, a bemérést geodéták. A stratikönyvet egy olyan harmadéves egyetemista kezeli, aki bizonytalan a stratigráfiai számok használatában. Az objektumok értékelése és leírása az ásatás egyik kulcsfeladata, ezt diplomás régésznek kellene kézben tartani, de legalábbis szigorúan felügyelni. Furcsa módon értelmezik az SE fogalmát, ugyanis minden objektum automatikusan két SE számot kap: egyik a gödör, másik annak betöltése. Ha tapasztása is van, akkor pl. három SE számot kap. Az erről kialakult vitában a jelenlévők mindegyike másképpen értelmezte a stratigráfiai egység kritériumait.

A lelőhely fekvéséről elmondták, hogy a TESCO már álló épületszerkezete mögött nyugatra közvetlenül kezdődik a lelőhely, és innen nyugat felé haladva fokozatosan emelkedik a dombhát. A lelőhely központja a feltárási területen kívül, attól nyugatra esik. Kérdésre elmondták, hogy az építkezés területén nem volt régészeti jelenség, az ugyanis egy mélyedés. Attól keletre a parkoló területén is felügyelték a földmunkát, és itt sem találtak semmilyen leletet. Ez azért is furcsa, mert a parkoló területe ugyanannak a dombhátnak a része volt, melyen a Templom-domb található (azonosító: 54554).

A dokumentációt (napló, felszíni és metszetrajzok) rendben találtuk, a fagyott, sáros lelatanyagot mosatlanul, kis kosárkákban tárolták a piszkos és rendetlen lakókocsiban, annak érdekében, hogy megszáradjanak, és be lehessen zacskózni. Kérdésünkre ... elmondta, hogy a leletek a KÖSZ központjába kerülnek, és további sorsukról nincs tudomása. Előző feltárási anyagát a szobájában, az íróasztala mellett van.”

Tájékoztatom továbbá a Miniszter Urat arról, hogy 2008 októberében a dabasi Tüzép területén a PMMI régészeti feltárással kezdett azon a területen, ahol az első csarnok és parkoló építéskor a KÖSZ munkatársai régészeti felügyeletet láttak el. Az építési munkák során a KÖSZ munkatársai nem találtak régészeti objektumokat. A PMMI munkatársai az új építkezéshez kapcsolódóan a parkoló bontásakor gazdag régészeti leletanyagot és látványos települési jelenségeket tártak fel ugyanezen a területen. A 2008. szeptember 24-én, K/6358 szám alatti írásbeli kérdésemben még csak a Tüzép területéről eltolt földben talált leletek alapján feltételeztem, hogy nem történt minden szabályszerűen, most a PMMI feltárása nyomán nyilvánvalóvá vált, hogy a csarnok építését megelőző örökségvédelmi munkák során a KÖSZ illetékesei nem a kellő gondossággal jártak el.

Látható, hogy az Ön által alapított örökségvédelmi intézmény dabasi ásatásai nem nevezhetők mintaszerűnek. A nem szakszerű eljárás pedig azon túl, hogy károsítja a régészeti örökséget, a beruházóknak kárt (nem várt költséget) okozhat. Az is megállapítható, hogy a miniszteri válasz készítői nem tájékoztatták Önt az Ásatási Bizottság helyszíni szemléjének egyes, lényeges – a KÖSZ számára kedvezőtlen – megállapításairól.

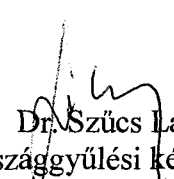
A fentiekre való tekintettel ismételtlen kérdezem a Miniszter Urat:

Hogyan lehetséges, hogy az elvárható magas szakmai színvonal helyett a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat az Ásatási Bizottság véleményezése alapján az alapvető szakmai feladatokat sem volt képes ellátni Dabason?

Mi a garancia arra, hogy a KÖSZ más lelőhelyeken nem hasonló színvonalú feltárásokat végez?

Várom Miniszter Úr megtisztelő válaszát!

Budapest, 2008. október 20.

Dr. Szűcs Lajos
országgyűlési képviselő
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség